

Trygghetsdagen 2016

27 januari

Andreas Kvarnängen, Justitiedepartementet, Så vill staten utveckla det brottsförebyggande arbetet

Efter många år med stort fokus på att förbättra polisens resultat har staten nu tagit initiativ till att även stödja den lokala nivån i det BF arbetet. Andreas talade om hur staten ser på utvecklingen av det lokala brottsförebyggande arbetet framöver. Andreas pratar om en "nystart" för det brottsförebyggande arbetet utifrån budgetpropositionerna -15 och -16.

Det finns stor potential för utveckling av det brottsförebyggande arbetet men

- det krävs insatser av aktörer utanför rättsväsendet
- det ska finnas ett strukturerat brottsförebyggande arbete
- man ska utgå från social prevention
- man ska bilda lokala samverkansöverenskommelser
- man ska utgå från kunskapsbaserat arbete
- 15 miljoner är avsatta till BRÅ (från tidigare 7 miljoner i många år)

Andreas redogjorde för vad som är brottsförebyggande arbete utifrån olika preventionsinsatser ex plan- och byggåtgärder, tekniska skyddsåtgärder, stöldmärkning/reg. av objekt, info kampanjer, brottsofferstöd, skolåtgärder, föräldrastöd, avhopparstöd, åtgärder mot livsstilskriminalitet osv.

Vi är nu i en **uppbyggnadsfas** där vi bygger upp kunskap i brottsförebyggande syfte, med ex infohämtning i kommunerna (vilket är mkt viktigt) samt internationella besök från Holland och Norge.

Dialog/hearings med myndigheter, civilsamhället, näringsliv/intresseorganisationer och en "kommuntur" 2016.

Uppdrag till BRÅ: förstärkt tydligt stöd (nationell samordnare), hur kan stödet till ett lokalt BF arbete se ut, hur kan en nationell stöd- och samordningsfunktion konstrueras via BRÅ och vilka uppgifter ska den få?

Det behövs ett **nytt BF program!** Tidigare BF arbete har utgått från "Allas vårt ansvar" ett program utgivet av Justitiedepartementet 1996. Vi har nu många dep. och myndigheter med underliggande organisationer som sysslar med BF arbete. Vi har behov av nya regionala strukturer. Lagstiftning och finansiering ska inkluderas i ett nytt BF arbete!

Det blir en lång startsträcka från en låg nivå!

Ska man **dela upp BF arbetet**? Lokala frågor beroende av hur det ser ut i egna kommunen. **Nationella analysen.** Vill man ge uppdrag till BF arbetet genom MSB? Vi kanske måste ändra lagstiftningen för ett effektivt BRÅ?

Charlotta Gustafsson, biträdande enhetschef BRÅ, talade om **hur samverkan i BF frågor har utvecklats.**

Samverkan mellan polis och kommun är inget nytt. Men det är en samverkan som ständigt måste utvecklas och förbättras i en föränderlig värld.

Hon börjar inte från noll utan säger att hon lyssnar neråt. Hon vill ha ett lokalt engagemang och en lokal vilja att agera.

Det kom ett uppdrag till BRÅ att bilda **lokala råd 1995**. Då tog man fram ide'skrifter och började en uppbyggnadsfas. Lokala råden bildades men kom deltagarna? Lokalt förankrad polis kom. Samverkansöverenskommelser kom men enbart inom den högre ledningen. 2005

talas om en förstärknings- och utvecklingsfas. Nu mera positivt med mera samverkan än för 10 år sedan.

Nytt stöd till lokala BRÅ - medborgarlöften!

Det man hittills har gjort har inte fått förväntad effekt - med hjälp av tydligare samverkan bättre?

Ingen kan själv göra allt.

Samverkan nu uppnådd? **Nu vill vi se resultat! Genom medborgarlöften.** Hur använda 15 miljoner?

- öka lokala problemlösningsförmågan?

- öka prioritet och långsiktighet?

- öka utveckling och innovation? (ta fram basutveckling i socialt utsatta områden?, ge mera stöd åt IT relaterade brott?, ge mera skjuts åt det situations förebyggande arbetet?)

Vi går nu in i en evidensbaserad fas där **samverkan** blir ett **medel** i st.f. ett mål.

Via medborgardialoger ska kommuner ge medborgarlöften. Kommunen har dock ingen skyldighet att ge medborgarlöften då det BF arbetet inte är lagstiftat. Samverkan är komplext och leder inte alltid till ett konkret mål.

Jörgen Nilsson, polis, berättar om hur polisen vill samverka.

Världen är föränderlig sedan ett år tillbaka. Nya Polismyndigheten har precis fyllt ett år och i omvärlden har det hänt mkt.

160000 migranter har kommit hit. Detta kräver poliser inom alla områden. Terrorhotet har höjts vilket innebär ökade åtgärder för polisen. Ett ansträngt läge inom poliskåren där vanlig verksamhet också ska hinnas med. År 2020 behöver man 2500 nya poliser. Detta beslut måste fattas nu då det tar tid att få nya poliser. Utmaningar eller problem? Det tog 50 år för polisen att "byta riktning".

2015 ska polisen komma närmare medborgaren, vara mer tillgänglig och tillsammans ska de leda det BF arbetet för trygghet, rättssäkerhet och demokrati. Polisen ska ut till kommunerna - ut till lokala polisen. Polis och kommun ska nu vara ryggraden i det lokala BF arbetet där medborgaren måste involveras och bli medskapande. Man ska syssla mindre med nationella mål och mera med lokala mål. Styras hemifrån - ej från Stockholm! Samverkan ska nu leda till aktiva handlingar!

95% av Sveriges kommuner har olika samverkansavtal.

Tomas Ammer, polisområde Örebro, pratade om Lokalt exempel på samverkan i

Örebro. Samverkan - en operativ metod för den lokal problembilden. Hur de jobbar med trygghet. Problemen i Husby fick kommunen att samverka mot eventuella liknande händelser i Örebro. Örebro är indelat i Örebros och Lekebergas kommun med varierande lokala problem. Samverkan fungerar men det beror på personerna i gruppen!

Ny organisation med kommunpolisen (2 st kommunpolisen finns) är på gång med områdesplan.

Sören Svensson, brottsförebyggande Örebro kommun, talade om Partnerskapsområden i Örebro, där varje område (ex Vivalla) har ansvarig chef.

Peter Johansson, säkerhetsansvarig inom kommunägda ÖBO, talade om att 1/3 av Örebros hyresgäster har sitt boende där. ÖBO har egen utförarorganisation. Mycket kontakt med hyresgästerna. Enkät delas ut till de boende varje år och svarsfrekvensen är stor.

EST- Effektiv Samordning för Tryggheten - en kanal in för medborgarlöften. Man gör en analys av ett problem. Utifrån detta insatser/åtgärder i en samverkan. Med fokus på Trygghet arbetar man med situationella åtgärder, effektivare samordning, gemensamt ansvar, fokuserar på aktuella problem, prioriterar trygghet proaktivt, samverkansöverenskommelser kommun/polis.

Kommun - polis - ÖBO har möte varje vecka, samma dag, samma tid. I normalfallet ca 30 min (eller tfn konferens). Specialproblem - eget möte efteråt. Varje organisation svarar för sitt gebit.

På kommunledningskontoret bestämmer man vem som har ansvaret för säkerheten ex under helger.

Effekterna av insatserna ska dokumenteras med utvecklingsmedel från BRÅ?

Reviderad bok om samverkan mellan kommun och polis

Anpassad efter den nya Polismyndigheten och fokuserar extra på de delar där det brottsförebyggande arbetet är svagt eller brister.

Så jobbar SKL med Medborgardialog. Kjell Åke Eriksson,SKL

"Alla problem utgår från en lokal förutsättning". Sedan 2006 ska SKL stödja medlemmar i arbetet med att utveckla dialog med medborgaren. Kommunikation är nödvändig för medborgardialogen bl.a. för att visa att ngt händer. Medborgaren är kunnig och vill bidra. Hur möjliggör vi flera engagerade? De som inte kommer på mötena? Det behövs metodik och pedagogik för att få flera att ta ansvar, flera som bygger samhället. Nu ska polisen också vara med.

Dialogen är ett möte för samtal. Ej ett beslutande möte. Vad vill vi uppnå? Är frågan påverkansbar? Annars ett info möte!

Bra frågor ger högre andel medborgare till dialogerna. SKL:s hemsida ger tips och råd.

Polisens medborgarlöften. Jörgen Nilsson, polis.

Medborgardialoger ska/ bör leda till medborgarlöften. Medborgarlöften - ett åtagande gentemot medborgarna som polis och kommun gör i samverkan. Utifrån detta vill man komma närmare medborgarna och få bättre effekt i det BF arbetet.

En maktförskjutning från de högre cheferna till den lägre medborgaren. Medborgarlöften gäller alla, har ej med medborgarskap att göra. I februari 2016 ska komma en skrift från BRÅ som handlar om medborgarlöften. Symbol för medborgarlöften ett blått hjärta där man tar varandra i hand.

Tanken är att de lokala poliserna själva ska styra utifrån medborgarlöftena. Ett ökat förtroende till polisen ska ge mera önskad positiv effekt på ex brott. Här har även polisens volontärer ett viktigt uppdrag.

Nyskriven info angående medborgarlöften ska finnas att rekvirera från BRÅ.

Lena Rönnerstam